Iceland Liechtenstein Norway grants

Norway grants

CODECIDING EUROPE

ÜHISLOOME 1. ETAPI TULEMUSED

SINU ARVAMUS LOEB!

Code Europe projekti eesmärgid

- **Koosloomelise poliitikakujundamise oskuste ja teadmiste arendamine**
- **Üldine demokraatliku kultuuri ja kodanikuteadlikkuse kasv Euroopas**
- **Koosloome teema – õhu kvaliteet Euroopa linnades**

1. Probleemide kaardistamine jaanuar - märts 2022
2. Probleemidele lahenduste pakkumine aprill – juuni 2022
3. Lahenduste valik juuli – september 2022
4. Poliitikate kujundamine oktoober – detsember 2022

CODECIDING EUROPE

1. etapi eesmärk

- Tallinlaste veebiküsitlus 9.02 – 31.03.2022
- Teada saada, mida elanikud arvavad õhu puhtusest Tallinnas
- Kavandada selle alusel koosloome järgmised etapid, et leida lahendusi õhusaaste ja selle kahjuliku mõju vähendamiseks

CODECIDING EUROPE

Kuidas hindavad vastajad oma teadlikkust õhusaastest?

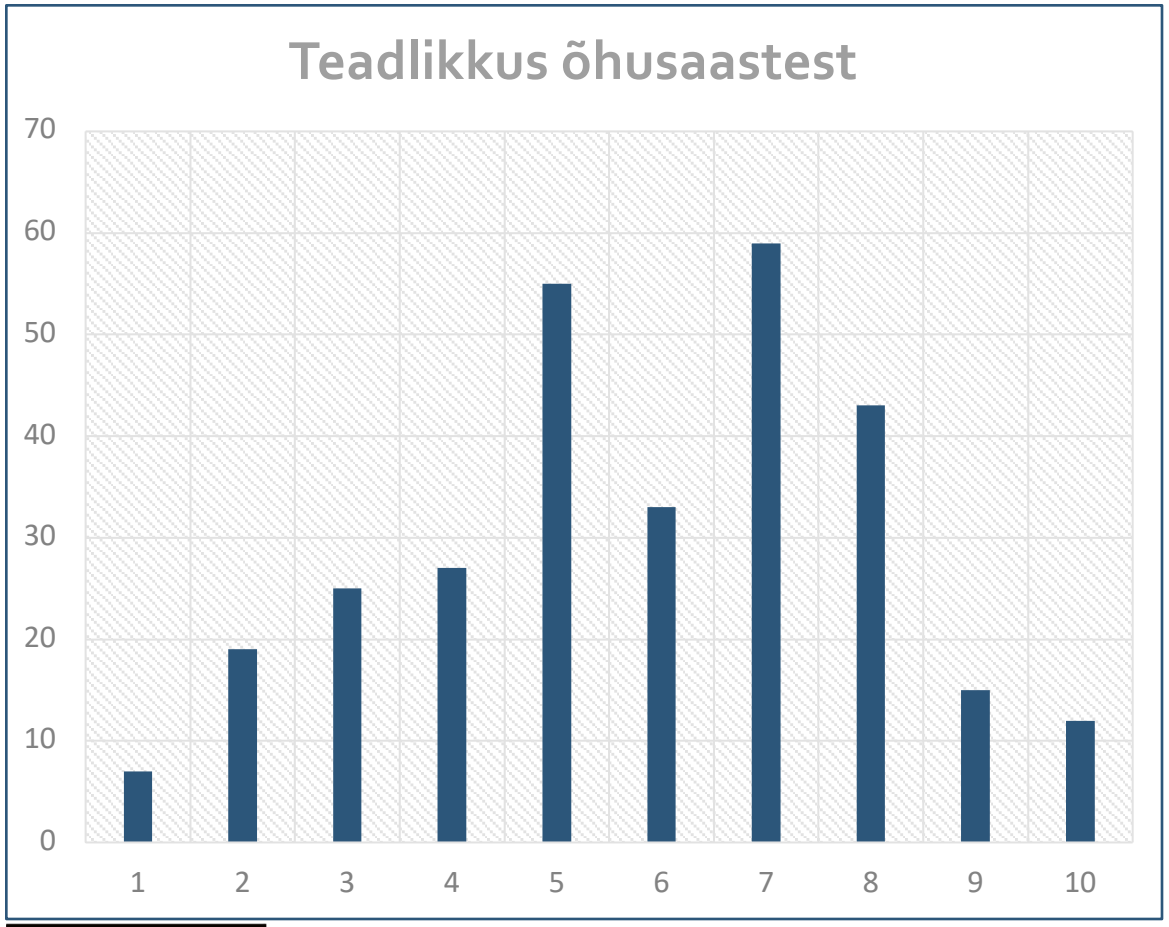

- Vähene (1 – 3)17%
- Keskpärane (4 - 7) 59%
- Hea (8 – 10) 24%

CODECIDING EUROPE

Milline on õhusaaste kahjulik mõju?

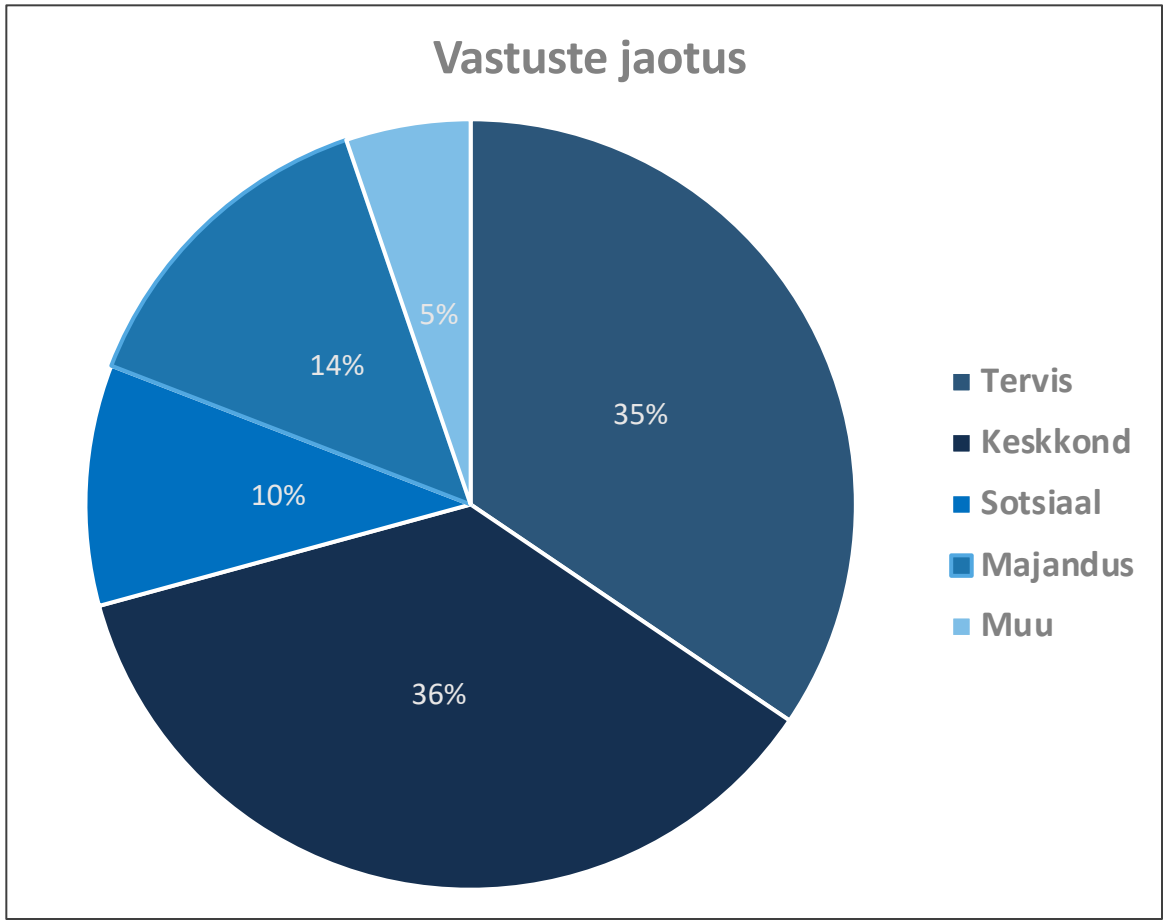

- Kõige suurem on mõju keskkonnale ja tervisele
- Õhusaaste mõjutab ka majandust ja sotsiaalset keskkonda
- Lisaks on avatud vastuses välja toodud: müraareostus, linna kuvandi halvenemine, ehitiste rikkumine, kinnisvara väärtuse kahanemine, elukvaliteedi halvenemine
- 10% vastajaid ei ole kahjulikku mõju kogenud

CODECIDING EUROPE

Millist kahju tekitab õhusaaste tervisele?

- Kahjustab kogu organismi
- Põhjustab hingamisteede haigusi, astmat, allergiat ja vähki
- Tekitab peavalu, väsimust ja halba enesetunnet
- Mõjub silmadele halvasti
- Kahjustab laste tervist

Õhusaaste mõjutab tervist väga mitmel viisil. See põhjustab akuutset hingamisteede ja silmade ärritust. Lisaks jõuavad peenosakesed väga sügavale hingamisteedesse ning põhjustavad seal põletikku, mis mõjutab omakorda tervet organismi, alustades hingamisteede haiguste (KOK, astma) tekkest ja ägenemisest kuni kardiovaskulaarsüteemi ja kesknärvisüsteemi komplikatsioonideni. Õhusaastega kokkupuude on linnaelanikele igapäevane, mistõttu selle mõjud akumuleeruvad aja vältel.

CODECIDING EUROPE

Millist kahju tekitab õhusaaste looduskeskkonnale?

- Vähendab looduskeskonna mitmekesisust
- Suretab rohelust
- Halvendab keskkonna esteetilist väljanägemist
- Vähendab järsult mesilaste ja teiste tolmlejate hulka

Elusloodus on saastatud ja mitte enam nii eluvõimeline tihedama asustusega piirkondades. Mida suuremaks paisub linna, seda rohkem hävineb elusloodus.

CODECIDING EUROPE

Milline on õhusaaste majanduslik mõju?

- Ükski tänapäevase mõtteviisiga välisinvestor ei soovi investeerida virelevasse keskkonda.
- Ehitustegevus, tolm ja globaalse soojenemisega seotud ilmastikuolud muudavad tuleviku asfalteeritud linnad elamiskõlbmatuks madala õhukvaliteedi ja sellega kaasuvate asjaolude tõttu. Kui inimestel pole võimalik linnas elada, toob see kaasa ka omajagu majanduslikku kahju.

CODECIDING EUROPE

Millised on õhusaaste sotsiaalsed mõjud?

- Sotsiaalse ebavõrdsuse tõttu on rikkamatel inimestel palju rohkem võimalusi soetada nt elektriauto ja läbi selle ostu vähendada oma ökoloogilist jalajälge. Vaesemad inimesed on sunnitud ostma pigem vanu autosid, mille CO2 efekt palju negatiivsem.
- Vaesemates linnaosades on tiheda transiitliiklusega teed, mille ääres keegi elada ei taha. Rikkamad elanikud sinna elama ei koli ja vaesematel pole vahendeid linna planeerimise mõjutamiseks ja elukeskkonna parandamiseks.
- Halva õhukvaliteediga tänavad on ebavõrdses seisus. Tihti tuleneb see halb õhk suurest liiklusest, vähesest haljastusest. See toob kaasa suvel kõrgemad temperatuurid. Hoone omanikel on vähem huvi oma maja renoveerida ja korras hoida, sest "niikuinii" läheb jälle räpaseks. Tulemuseks on allakäigutrepp, kus õhusaaste toob kaasa halvema elukvaliteedi, odavama kinnisvara, varandusliku segregeerumise jne.

CODECIDING EUROPE

Mis tallinlasi häirib?

- Linna läbivate magistraalide (näiteks Narva maantee, Liivalaia tänav) juures on õhk tolmune ja saastunud. Tolmu on palju kevadel ja soojade ilmadega.
- Rohelust on linnas vähe, see on olnud linnaplaneerimisel madal prioriteet, tänavad on loodud autodele, inimesed on vähem olulised. Linnas on liiga palju autosid.
- Kesklinnas on heitegaase liiga palju, õhk on ebatervislik.
- Nõmme kõige suuremaks probleemiks vanade küttekolletega kütmisel tekkiv suits ja õhusaaste. Ka Koplis on sama probleemi märgata.
- Väga palju elumaju asub otse sõiduteede ääres. Lisaks õhusaastele on ka müratase üle normi.
- Vanade majade lammutamisest tekkinud mustus ja tolm levib õhus ümberkaudtsetele hoonetele ja pargitud autodele.
- Põhja-Tallinnas on tihti õhus tunda mingite kemikaalide lõhna, mis tulevad ilmselt sadamast ja tööstusest.
- Väo karjäär saastab õhku Tallinnas üle igasuguste normide ja tekitab mürareostust.
- Tallinna külje all, Muugal, on kohutav hais.
- Õhku saastavate peenosakeste kohta ei ole adekvaatset infot, see on vananenud.

CODECIDING EUROPE

Millised on suuremad saastajad?

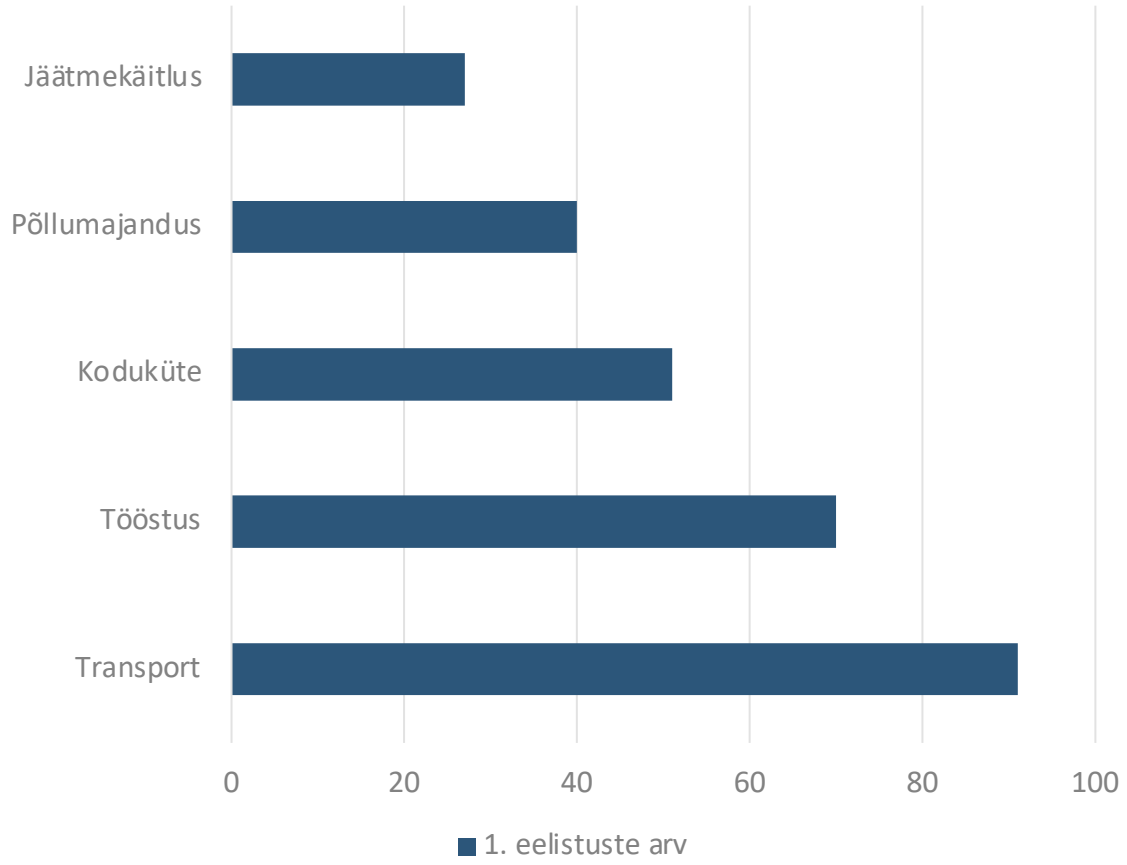

- Tallinlased peavad suurimaks saastajaks transporti.
- Transpordist tuleneva õhusaaste vähendamine peaks olema Tallinna linnavõimu prioriteet

CODECIDING EUROPE

Kuidas kirjeldada õhusaastet?

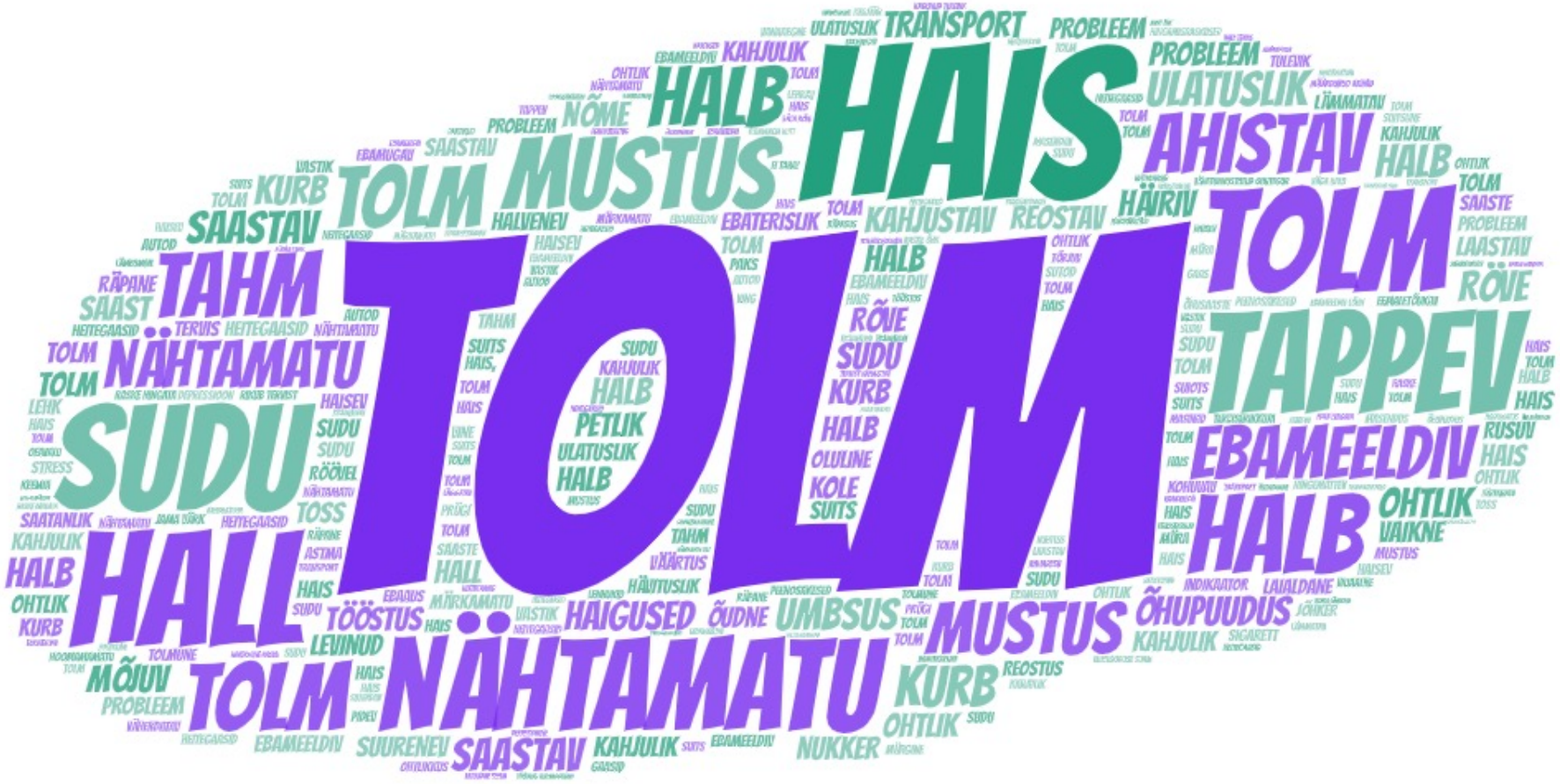
TOLM
HAIS
NÄHTAMATU
MUSTUS
TOLM
HALL
SUDU
TAHM
TAPPEV
HALB
AHISTAV
EBAMEELDIV
TRANSPORT
PROBLEEM
ULATUSLIK
KAHJUSTAV
REOSTAV
HAIRIV
KURB
SAASTAV
NÄHTAMATU
HAIGUSED
UMBSUS
ÕHUPUUDUS
OHTLIK
VAIKNE
RÖVE
KAHJULIK
HALB
MÕJUV
TÖÖSTUS
LEVINUD
SUURENEV
NUKKER
REOSTUS
LAIALDANE
INDIKAATOR
SIGARETT
LÄMMATIV
LAASTAV
RUSUV
PETLIK
ULATUSLIK
OLULINE
KOLE
SUITS
VÄÄRTUS
HÄÄTUSLIK
MÄRKAMATU
EBAMUGAU
EBATERISLIK
HALVENEV
SAASTAV
NÕME
KURB
SAAST
RÄPANE
TERVIS
HEITEGAASID
NÄHTAMATU
HAISEV
SUDU
RÖÖVEL
TOSS
SAATANLIK
STRESS
KEEMIA
ASTMA
TRANSPORT
HAIS
SUDU
TOLM
HALB
OHTLIK
KURB
KAHJULIK
EBAMEELDIV
SUURENEV
SAASTAV
KAHJULIK
NUKKER
OHTLIK
SUDU
KURB
HALB
OHTLIK
KAHJULIK
SIGARETT
MUSTUS
HALB
SAASTE
PROBLEEM
TOLM
HAIS
HALB
TOLM
HAIS
SUITS
HAIS,
TOLM
HAIS
SUITS
TOLM
HAIS
SUITS
TOLM
HAIS
SUITS

Küsimused ühisloome 2. etapiks

- Kuidas vähendada õhusaastet Tallinnas ja Euroopa Liidus tervikuna?
- Kuidas vähendada selle kahjulikku mõju tervisele ja looduskeskkonnale?
- Mida tuleks teha, et inimesed oleks rohkem teadlikud õhusaaste kahjulikust mõjust?

Osale koosloome 2. etapis ja paku lahendusi õhusaaste vähendamiseksja elanike teadlikkuse tõstmiseks ! Lisa oma idee siin https://tallinn-code-europe.yrpri.org/

CODECIDING EUROPE

Iceland Liechtenstein Norway grants

Norway grants

CODECIDING EUROPE

Täname küsimustikule vastajaid!